

ULUSLARARASI EĞİTİM RAPORLARI: ÖZET VE ÖNERİLER 4

EĞİTİM ARAŞTIRMALARI
HAZİRAN 2024

ULUSLARARASI EĞİTİM RAPORLARI: ÖZET VE ÖNERİLER

Tema Adı	Rapor Sayısı
Eğitimde Fırsat Eşitliği	5
Eğitim Yönetimi	3
Kriz ve Acil Durumlarda Eğitim	1
Eğitim ve Gelecek	5
Eğitimde Dijitalleşme	5
Disiplinlere Yönelik Çalışmalar	1
	20

KATKI SUNANLAR

Genel Koordinatör

Prof. Dr. Cihad DEMİRLİ
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı

Editör

Dr. Yasin ELÇİ
Daire Başkanı

Yazar ve Koordinatör

Dr. Umut ARAT
Millî Eğitim Uzmanı

Sevil GÖKDOĞAN
Uzman Öğretmen

Yazarlar

Dr. Ayşe Şule YÜKSEL
Millî Eğitim Uzmanı

Dr. Kübra FIRAT
Millî Eğitim Uzmanı

Dr. Nazlınur GÖKTÜRK TÜNEY
Millî Eğitim Uzmanı

Dr. Selma KAYA
Millî Eğitim Uzmanı

Dr. Zeynep GÜLER
Millî Eğitim Uzmanı

Aslıhan İLHAN
Millî Eğitim Uzmanı

Aynur ARSLAN
Millî Eğitim Uzmanı

Bilal ATAKUL
Millî Eğitim Uzmanı

Buket AKINCI
Millî Eğitim Uzmanı

Ecem SARAL ÇOLAK
Millî Eğitim Uzmanı

Erdem YUMBUL
Millî Eğitim Uzmanı

Emine DEMİREL KAYA
Millî Eğitim Uzmanı

M. Akif ÖZDOĞAN
Millî Eğitim Uzmanı

Mehmet Furkan YAZICI
Millî Eğitim Uzmanı

Dil Uzmanı

Şebnem Betül AKALIN
Uzman Öğretmen

Dizgi ve Tasarım

Beste ERDEMOĞLU
Öğretmen
Esmâ Burcu KUŞ
Uzman Öğretmen

ISBN: 978-975-11-7669-1

Bu yayının tüm hakları T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına aittir. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik yollarla basımı, yayını, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

SUNUŞ

Uluslararası eğitim kuruluşları tarafından hazırlanan raporlar, eğitim politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında önemli rol oynar. Eğitim sistemlerinin uluslararası düzeydeki performansını anlamak ve iyileştirmek adına veriler sunan bu raporlar, politika yapıcılar ve uygulayıcılar için kılavuz niteliği taŐır. Bu kapsamda uluslararası eğitim kuruluŐlarınınca eğitim ile ilgili yayımlanan raporların takibini sağlamak, politika yapıcılar, uygulayıcılar ve kamuoyu ile bu raporların özet ve önerilerini paylaşmak için Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Eğitim Araştırmaları Daire Başkanlığınca “Uluslararası Eğitim Raporları: Özet ve Öneriler” bültenler serisi hazırlanmaktadır. Otuz beş eğitim raporunun özet ve önerilerine dayanan bültenler serisinin ilki 2023 yılının Eylül ayında, yirmi eğitim raporuna dayanan ikincisi aynı yılın Aralık ayında, yirmi eğitim raporuna dayanan üçüncüsü ise 2024 yılının Nisan ayında Başkanlığımızca yayımlanmıştır. Başkanlığımız, uluslararası eğitim kuruluŐlarınınca yayımladığı güncel raporları taramaya devam etmektedir. Bakanlığımızın güncel eğitim politikaları ile ilgili olabilecek 20 eğitim raporuna dayanan dördüncü bülten hazırlanmıştır. Dördüncü bülten de öncekiler gibi eğitimde fırsat eşitliği, eğitim yönetimi, kriz ve acil durumlarda eğitim, eğitimde dijitalleşme ve disiplinlere yönelik çalışmalar gibi çeşitli konulara değinmektedir. Kanıta dayalı politika oluşturma ve uygulama süreçlerine rehberlik edebilecek “Uluslararası Eğitim Raporları: Özet ve Öneriler” bültenlerinden dördüncüsünün hazırlanma sürecinde emeği geçenlere teŐekkür ediyor, bültenin tüm eğitim camiasına faydalı olmasını diliyorum.

Prof. Dr. Cihad DEMİRLİ

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı

SUNUŞ	i
KISALTMALAR	iii
RAPOR ÖZETLERİ.....	1
TEMA: EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ	3
Eğitim, Hareket Hâlindeki Çocuklar ve Eğitime Katılım.....	4
İİT Üye Ülkelerinde Engelli ve Özel İhtiyaçlı Kişiler	5
Engelli Kız Çocukları İçin Dijital Kapsayıcılık ve Erişilebilirlik Nasıl Geliştirilir?.....	6
Türkiye’de Erişim ve Kalite İçin Yapılan Eğitim Reformlarının Değerlendirilmesi.....	7
Çocuklara Bütünsel Bir Yaklaşımla Ulaşmak.....	8
TEMA: EĞİTİM YÖNETİMİ	9
Kaliteli Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı İnşa Etme: Güçlü Başlangıç Araştırması 2018 Sonuçları.....	10
Eğitim ve Öğretimin İzlenmesi 2023: Karşılaştırmalı Rapor.....	11
Avrupa’da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler -2023: Öğretmenlik Mesleği.....	12
TEMA: KRİZLER VE ACİL DURUMLARDA EĞİTİM	13
PISA 2022 Sonuçları (Cilt II): Yıkımlar Sırasında ve Yıkımlardan Öğrenmek.....	14
TEMA: EĞİTİM VE GELECEK	15
Sosyal ve Duygusal Beceriler Araştırması: İstanbul (Türkiye).....	16
Avrupa’da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Okuldaki Temel Yeterlilikler.....	17
2024 Küresel Görünüm: Çocuklar İçin Beklentiler, Parçalanmış Bir Dünyada İş Birliği.....	18
Dayanıklı Bir Yeşil ve Dijital Geçiş İçin Beceriler: OECD Becerilere Genel Bakış 2023.....	19
Beceriler Önemlidir: Yetişkin Becerileri Anketinden Ek Sonuçlar.....	20
TEMA: EĞİTİMDE DİJİTALLEŞME	21
Avrupa Dijital Eğitim Merkezi Tarafından Hazırlanan Eğitimde Yapay Zekâ Raporu.....	22
Avrupa’da Okullarda Bilişim Eğitimi.....	23
Teknoloji Tabanlı Sınavlara Yönelik Rehber.....	24
Yapay Zekâ ve Eğitim: Politika Yapıcılar İçin Rehber.....	25
Avrupa’da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Okulda Dijital Yeterlilik.....	26
TEMA: DİSİPLİNLERE YÖNELİK ÇALIŞMALAR	27
Okulların Sosyal ve Duygusal Öğrenme Merkezi Olmasına Okullar ve Öğretmenler Hazır mı?.....	28
KAYNAKÇA	29

KISALTMALAR

BIT:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri
BM:	Birleşmiş Milletler
BT:	Bilişim Teknolojileri
Cedefop:	European Centre for the Development of Vocational Training (Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi)
CEFR:	Common European Framework of Reference for Languages [Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni (D-AOBM)]
EÇE:	Erken Çocukluk Eğitimi
OECD:	Organization for Economic Co-operation and Development Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü
OIC:	Organisation of Islamic Cooperation (İslam İşbirliği Teşkilatı)
PISA:	Programme for International Student Assessment Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı
SABER:	System Assessment and Benchmarking for Education Results (Eğitim Sonuçları için Sistem Değerlendirmesi ve Kıyaslama)
SESRIC:	Economic and Social Research and Training Centre for Islamic Countries İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi
SQL:	Structured Query Language
UNESCO:	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNHCR:	United Nations High Commissioner for Refugees (Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği)
UNICEF:	United Nations Children's Fund Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu

RAPOR ÖZETLERİ

Uluslararası eğitim kuruluşlarınca yayımlanan raporların özet ve önerilerine dayanarak hazırlanan “Uluslararası Eğitim Raporları: Özet ve Öneriler” bültenler serisi eğitim ile ilgili karar verme süreçleri ve uygulamada kanıt temelli bir yaklaşım izlenmesine rehberlik etmeyi hedeflemektedir. Bültenler serisinin dördüncüsü olan bu bülten kapsamında; UNICEF, European Union, OECD, European Commission, International Test Commission and Association of Test Publishers, UNESCO, İİT gibi eğitim politikalarına şekil vermede önemli rollere sahip kuruluşların yayımladığı eğitim ile ilgili raporlardan 20’si incelenmiştir. Kuruluşların seçiminde kuruluşların birden fazla ülkeyi kapsayan büyük ölçekli karşılaştırmalı araştırmalar yürütüyor olmalarına, araştırma bulgularının hem küresel olmasına hem de ülkemiz eğitim politikalarını etkileyecek potansiyele sahip olmasına dikkat edilmiştir. Bir önceki bültende olduğu gibi bu bültende de ele alınan raporlar belirli temalar altında sınıflandırılmıştır. Bu temalar; eğitimde fırsat eşitliği (beş rapor), eğitim yönetimi (üç rapor), kriz ve acil durumlarda eğitim (bir rapor), eğitim ve gelecek (beş rapor), eğitimde dijitalleşme (beş rapor) ve disiplinlere yönelik çalışmalar (bir rapor) olarak belirlenmiştir (Tablo 1).

Bir sonraki bölümde her bir rapora ilişkin künye bilgileri (İngilizce ve Türkçe rapor adı, raporu yayımlayan kuruluş adı ve anahtar sözcükler), raporların özetleri ve raporlarda sunulan bazı öneriler paylaşılmıştır.

Tablo 1

Bültende Ele Alınan Raporlar Listesi

Sunum Sırası	Rapor Adı	Yayımlayan Kuruluş	Yayım Yılı
Tema I: Eğitimde Fırsat Eşitliği			
1	Eğitim, Hareket Hâlindeki Çocuklar ve Eğitime Katılım	UNICEF	2022
2	İİT Üye Ülkelerinde Engelli ve Özel İhtiyaçlı Kişiler	SESRIC	2023
3	Engelli Kız Çocuklar İçin Dijital Kapsayıcılık ve Erişilebilirlik Nasıl Geliştirilir?	UNICEF	2023
4	Türkiye’de Erişim ve Kalite İçin Yapılan Eğitim Reformlarının Değerlendirilmesi	OECD	2023
5	Çocuklara Bütünsel Bir Yaklaşımla Ulaşmak	UNICEF	2023

RAPOR ÖZETLERİ

Tema II: Eğitim Yönetimi

6	Kaliteli Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı İnşa Etme: Güçlü Başlangıç Araştırması 2018 Sonuçları	OECD	2020
7	Eğitim ve Öğretimin İzlenmesi 2023: Karşılaştırmalı Rapor	European Union	2023
8	Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Öğretmenlik Mesleği	European Union	2023

Tema III: Kriz ve Acil Durumlarda Eğitim

9	PISA 2022 Sonuçları (Cilt II): Yıkımlar Sırasında ve Yıkımlardan Öğrenmek	OECD	2023
---	---	------	------

Tema IV: Eğitim ve Gelecek

10	Sosyal ve Duygusal Beceriler Araştırması: İstanbul (Türkiye)	OECD	2021
11	Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Okuldaki Temel Yeterlilikler	European Commission	2023
12	2024 Küresel Görünüm: Çocuklar İçin Beklentiler: Parçalanmış Bir Dünyada İş Birliği	UNICEF	2024
13	Dayanıklı Bir Yeşil ve Dijital Geçiş İçin Beceriler: OECD Becerilere Genel Bakış 2023	OECD	2023
14	Beceriler Önemlidir: Yetişkin Becerileri Anketinden Ek Sonuçlar	OECD	2019

Tema V: Eğitimde Dijitalleşme

15	Avrupa Dijital Eğitim Merkezi Tarafından Hazırlanan Eğitimde Yapay Zekâ Raporu	European Union	2023
16	Avrupa'da Okullarda Bilişim Eğitimi	European Commission	2022
17	Teknoloji Tabanlı Sınavlara Yönelik Rehber	International Test Commission and Association of Test Publishers	2022
18	Yapay Zekâ ve Eğitim: Politika Yapıcılar İçin Rehber	UNESCO	2021
19	Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Okulda Dijital Yeterlilik	European Union	2023

Tema VI: Disiplinlere Yönelik Çalışmalar

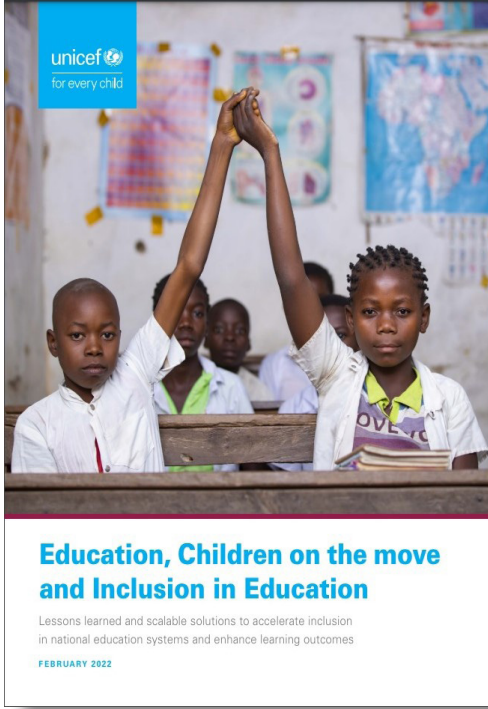
20	Okulların Sosyal ve Duygusal Öğrenme Merkezi Olmasına Okullar ve Öğretmenler Hazır mı?	OECD	2023
----	--	------	------

TEMA: EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ

Bu Temada İncelenen Raporlar

Sıra	Rapor Adı	Yayımlayan Kuruluş	Yayım Yılı
1	Eğitim, Hareket Hâlindeki Çocuklar ve Eğitime Katılım	UNICEF	2022
2	İİT Üye Ülkelerinde Engelli ve Özel İhtiyaçlı Kişiler	SESRIC	2023
3	Engelli Kız Çocuklar İçin Dijital Kapsayıcılık ve Erişilebilirlik Nasıl Geliştirilir?	UNICEF	2023
4	Türkiye’de Erişim ve Kalite İçin Yapılan Eğitim Reformlarının Değerlendirilmesi	OECD	2023
5	Çocuklara Bütünsel Bir Yaklaşımla Ulaşmak	UNICEF	2023

Yayımlayan Kuruluş: UNICEF

Yayın Yılı: 2022

Anahtar Sözcükler: Göçmen çocuklar, eğitime katılım, hareket hâlindeki çocuklar.

Özet

Rapor, "hareket hâlindeki çocuklar" olarak tanımlanan yerinden edilmiş mülteci ve göçmen çocukların eğitime erişimde ve ihtiyaç duydukları becerilere sahip olabileme sürecinde karşılaştıkları problemleri ele almaktadır. Yaklaşık 10 milyon mülteci ve ülke içinde yerinden edilmiş 18 yaş altı 25,6 milyon kişi, ulusal eğitim sistemlerine dâhil edilme konusunda engellerle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu çocukların eğitime erişim sürecinde karşılaştıkları zorlukların çözümleri için yasal ve idari engellerin ortadan kaldırılması, ülkeler düzeyindeki kolaylaştırıcı ortamın güçlendirilmesi, finansal ve dilsel engellerin aşılması, iyileştirici öğrenme ve telafi eğitim stratejilerinin yanı sıra etkilenen nüfusa karşı oluşan sorumlulukların farkındalığının artması, öğrenme

içeriğini iş gücü piyasası fırsatlarıyla uyumlu hâle getirerek ayrımcılık ve ön yargının üstesinden gelinmesi, öğrencilerin zihinsel sağlığının ve refahının desteklenmesi, öğrenme içeriğini iş gücü piyasası fırsatlarıyla uyumlu hâle getirmek için tedbirler alınması gerekmektedir. Rapor, yukarıda sayılan önlemler gibi hareket hâlindeki çocukların öğrenme fırsatlarına erişmesini desteklemek için hükümetler ve ortaklar tarafından hızla ölçeklendirilebilecek ve farklı bağlamlara uyarlanabilecek çözümleri tanımlamaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

- Hareket hâlindeki çocuklar için dilsel engellerin kaldırılması ve öğrenme çıktılarını iyileştirmek için ana dilin eğitim dili olarak kullanılması,
- Kesinti dönemlerinde öğrenmeyi mümkün kılmak için büyüyen dijital uçurumun çoklu ve çeşitli öğrenme sürekliliği çözümleriyle ele alınması,
- Okulu bırakma oranlarının düşmesini sağlamak ve ev sahibi topluluklara kültürel ve sosyal geçişi desteklemek için hareket hâlindeki çocuklar ile benzer kültürel ve dilsel geçmişe sahip öğretmenlerin işe alınması ve güvenli öğrenme merkezlerinin genişletilmesine yatırımlar yapılması,
- Hareket hâlindeki çocuklar için iyileştirici öğrenme ve telafi eğitimi stratejilerinin bu çocukların yaşadığı öğrenme kayıplarının üstesinden gelmesi için kullanılabilir olması,
- Hareket hâlindeki çocukların zihinsel sağlık ve psikolojik destek ihtiyaçlarının ele alınması,
- Öğrencilere karşı ayrımcılığın ve ön yargının üstesinden gelinmesine yardımcı olmak ve bunların yerel olarak eğitim ve eğitime dâhil edilmesini ve kalıcılığını desteklemek için sosyal uyumu inşa eden stratejiler oluşturmak önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: SESRIC**Yayın Yılı:** 2023**Anahtar Sözcükler:** *Eğitimde fırsat eşitliği, engelli öğrenciler, özel ihtiyaçlı öğrenciler*

Özet

Rapor, İslam İş Birliği Teşkilatı (İİT) üyesi ülkelerin kapsayıcı politikalar ve programlar yoluyla engelli bireylerin ihtiyaçlarını karşılama konusunda attıkları önemli adımları vurgulamaktadır. Birçok İİT ülkesi; engelli bireylerin haklarını korumak ve onları teşvik etmek için yasalar geliştirerek eğitim kotaları, ücretsiz tıbbi hizmetler ve iyileştirilmiş erişilebilirlik gibi girişimlere öncülük etmiştir. Eğitim alanında bu çabalar engelleri kaldırmayı ve engelliliğe dayalı ayrımcılığı azaltmayı amaçlamaktadır. Kaydedilen ilerlemeye rağmen engelli bireylerin eğitime dâhil edilmesinde zorluklar yaşanmaya devam etmektedir. Eğitime erişim; bireylerin beceri kazanmalarını, yaşam standartlarını

iyileştirmelerini ve bağımlılıklarını azaltmalarını sağladığı için çok önemlidir. Ancak rapor, engelli bireylerin okula devam ve okulu tamamlama oranlarının genellikle sağlıklı bireylere oranla daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Eğitimde pozitif ayrımcılık, engelli çocukların eğitim hakkını güvence altına almak için yasalar çıkaran ülkelerdeki artışla birlikte küresel olarak olumlu bir eğilim göstermiştir. 2013'te ülkelerin %62'si bu tür yasalara sahipken 2018'de bu oran %88'e ulaşmıştır. Bununla birlikte özellikle İİT bünyesindeki 54 üye ülkeden sadece 24'ü eğitimde kapsamlı ayrımcılık karşıtı yasalara sahiptir. Rapor, sonuç olarak bu alanda daha fazla çabaya ihtiyaç duyulduğunu vurgulamaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

- Engellilik konusunda ulusal bir politikası olan İİT ülkelerinin engelli bireylere karşı dolaylı veya sistematik ayrımcılığa yol açan yasa ve yönetmelikleri tespit ederek ortadan kaldırmaları ve kamu sektörü veya özel sektörde ayrımcılık vakalarını bildirebilecekleri mekanizmalar geliştirmeleri,
- Engellilik konusunda ulusal bir politikaya sahip olmayan İİT ülkelerinin tüm sektörlerde (eğitim, sağlık vb.) engelli bireylerin ihtiyaçlarını ele alan kapsamlı ve bütüncül ulusal politikalar geliştirmeleri,
- Ulusal politikanın aynı zamanda ayrımcılık karşıtı tedbirler getirerek, olumlu eylemleri teşvik ederek ve engelli bireylerin dâhil edilmesine yönelik girişimlerde bulunarak bu kişilerin temel haklarını (eğitim, istihdam, sağlık vb. hakları) korumayı amaçlamaları,
- Engellilik politikaları ve programlarının; engelli bireyler ile kamu kurumları, özel kurumlar ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği yoluyla gerçekleştirilmeleri,
- İİT ülkelerinin ayrıca engelli bireylerin kamu hizmetlerine erişimde karşılaştıkları fiziksel ve davranışsal engelleri tespit etmeleri ve ortadan kaldırmak için tedbirler almaları önerilmektedir.

RAPOR ADI: HOW TO IMPROVE DIGITAL INCLUSION AND ACCESSIBILITY FOR GIRLS WITH DISABILITIES

Engelli Kız Çocuklar İçin Dijital Kapsayıcılık ve Erişilebilirlik Nasıl Geliştirilir?

Yayımlayan Kuruluş: UNICEF

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Engellilik, teknoloji ve engellilik, engelli kız çocukları için teknoloji.

Özet

Rapor, engelli bireylerin teknolojiye veya dijital dünyaya katılımlarının ve erişimlerinin artırılması hakkında atılacak adımları içermektedir. Rapor, tüm engel gruplarına hitap etmekle birlikte, engelli kız çocukların teknolojiye ve dijital dünyaya katılımlarının artırılmasına odaklanmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda engelli kız çocukların bu konuda en dezavantajlı grup olduğu fark edilmiştir. Örneğin, engelli kız çocukların cep telefonu (akıllı telefon) kullanma yüzdeleri daha düşük olduğu bulunmuştur. Bunun yanı sıra bu grup genellikle dijital bilgi ve becerilerini geliştirmek için daha az eğitsel fırsata sahiptir. Çözüm olarak 10 maddede engelli kız çocukların teknoloji ile tanışmaları, teknolojiyi kullanmaları konusunda

öneriler verilmektedir. Aynı zamanda engelli kişilerin süreç içerisinde deneyimlerini ve bakış açılarını öğrenmek, sonrasında verilen teknolojik hizmetin veya ürünün hayatlarına entegrasyonunu artırmak için çeşitli yöntemlere başvurulması gerektiği vurgulanmaktadır. Raporda listelenen her öneri uygulamada olan çeşitli örnekler ile zenginleştirilmiştir. Madde hâlinde verilen öneriler teknolojik alet üreten, geliştiren veya satan kişileri veya kurumları özellikle ilgilendirmektedir. Engelli kız çocukların teknolojik alet kullanımının artması için her aşamada hedef grup ile iş birliği yapılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

- Dijital çözümlerin geliştirilmesinde engelli bireyleri temsil eden yerel, ulusal veya uluslararası kuruluşlar ile çalışılması,
- Engelli bireyleri tarif ederken günümüzde kullanılan terimlerin dikkatli bir şekilde seçilip kullanılması,
- Engelli kız çocuklara her aşamada danışılması,
- Düzenlenen toplantıların her engel grubu için erişilebilir olması ve dikkatli planlanması,
- Teknolojik ürünlerin kullanımı hakkında farklı tür engel gruplarındaki kız çocuklara sorular sorularak deneyimlerinin öğrenilmesi,
- Dijital içeriğin engelli gruplar için anlaşılabilir, uygulanabilir ve nitelikli olması gerektiği,
- Teknolojik ürün veya hizmet üretildikten sonra kullanıcı olarak engelli kız çocukların fikirleri alınarak sonrasında gerekli değişikliklerin veya eğitimlerin hazırlanması,
- Hedef kitlenin dijital becerilerinin geliştirilmesi için eğitimlerin düzenlenmesi,
- Dijital ürünlerin veya hizmetlerin satış kampanyaları için düzenlenen organizasyonlara engelli gruplarının ve grup temsilcilerinin davet edilmesi,
- Engelli kız çocukların dijital ürün kullanımı ile ilgili deneyimlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi önerilmektedir.

TAKING STOCK OF EDUCATION REFORMS
FOR ACCESS AND QUALITY IN TÜRKİYE

Yayımlayan Kuruluş: OECD

Yayım Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Eğitime erişim, eğitimde kalite politikaları, eğitim reformları.

Özet

Raporda Türk eğitim sisteminin son yirmi yılda eğitim ve öğretime katılım oranları ve eğitimde kalitenin artırılması için belirlemiş olduğu politikalar, bu politikaların gerçekleştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar ve çalışma sonuçlarının analizi uluslararası verilerle karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Türkiye’nin 2018’de 29 OECD ülkesi arasında kişi başına düşen GSYH bakımından en yüksek bölgesel eşitsizliklere ve dünyada en fazla çocuk mülteciye ev sahipliği yapan ülke olmasının ve eğitim sorunlarının bu kapsamda değerlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Dolayısıyla hedeflenen ve uygulanan eğitim çalışmalarının odağının dezavantajlı bölgeler ve özel politika gerektiren gruplarda yoğunlaşmasının eğitime erişimi

artırmada büyük rol oynadığı belirtilmiştir. Kız çocukların eğitime erişimi ve sistem içinde kalması, erken çocukluk eğitimi, mülteci veya göçmen çocukların eğitimi, mesleki ve teknik eğitim ile küresel kriz dönemlerinde sunulan eğitim hizmetlerine (yürütülen projeler, programlar, eğitim faaliyetleri, ayrılan bütçe gibi) geniş bir şekilde yer verilmiştir. Eğitime erişimle eş zamanlı olarak her kesimden öğrencinin kaliteli eğitime eşit erişimini sağlamayı amaçlayan birçok çalışma yürütüldüğü de açıklanmıştır. Türkiye’de 12 yıllık zorunlu eğitime geçilmesi en büyük politika değişikliklerinden biri olarak görülürken erken çocukluk eğitiminden yükseköğretime kadar okullaşma oranlarının artırılması, küresel krizlerde eğitim hizmetlerine devam edilmesi, öğretim programlarındaki değişimler, uluslararası değerlendirmelerde öğrencilerin göstermiş olduğu başarılar, Suriyeli mülteci çocukların çoğunun genel eğitime kaydolması bu duruma ilişkin sunulan kanıtlardan bazılarıdır.

Öneriler

Bu raporda;

- Okul çağındaki 1,2 milyon Suriyeli mülteci çocuğun yaklaşık 350.000’inin eğitim dışında kaldığının tahmin edildiği, Suriyeli öğrencilerin 2016’dan bu yana Türkçe temelli ana eğitim sistemine entegre edildiği gerçeği ışığında, Suriyeli gönüllü öğretmenlerin eğitim sistemi içerisinde nasıl düzenli hâle getirilebileceğinin netleştirilmesi,
- Eğitime kaydolan 3-4 yaşındaki çocukların yüzdesinin OECD ortalamasının altında kaldığı, bu nedenle 3-4 yaşındaki çocuklar için eğitime erişimin sürdürülmesi ve hızlandırılmasına yönelik çalışmaların hem niceliksel hem kalite olarak ele alınması ve bu çalışmaların eğitime etkisinin izlenmesi,
- Öğretmenlerin yaş ortalamasının nispeten düşük olduğu göz önünde bulundurulduğunda, kurumsal bilgi birikiminin oluşturulabilmesi için mevcut öğretmenlerin meslekte kalmalarını sağlamaya yönelik ilave tedbirler alınması,
- Okul içinde ve okullar arasında akademik kapsayıcılığın izlenmesi,
- Ortaöğretim sınavlarına yönelik reformların etki açısından değerlendirilmesinin sağlanması,
- Dijital öğrenme yöntemlerinin, özellikle de uzaktan öğrenme yöntemlerinin etkisinin araştırılması ve bunların acil durum bağlamlarının ötesinde daha güçlü sonuçları desteklemesinin sağlanması önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: UNICEF

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Eğitimde fırsat eşitliği, pedagoji, eğitim felsefesi.

Özet

Rapor, doğum kaydı ve sosyal koruma arasındaki içsel bağlantının Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde belirtildiği üzere çocuk haklarının korunmasındaki önemli rolünü vurgulamaktadır. Sosyal koruma girişimlerinin doğum kaydına erişimi nasıl kolaylaştırabileceği ve özellikle marjinalleştirilmiş nüfuslara nasıl fayda sağlayabileceği vurgulanmaktadır. Ayrıca yoksulluğun ve sosyal dışlanmanın azaltılması için gerekli olan sosyal koruma çabalarında sağlam nüfus kayıt sistemlerinin temel önemini vurgulamaktadır. Bu sektörler arasında köprü kurmaya yönelik devam eden çabalara rağmen özellikle mülteciler ve ülke içinde yerinden edilmiş kişiler gibi hassas gruplar arasında önemli boşluklar devam etmektedir. Rapor, bütüncül bir yaklaşımı savunmakta

ve hem sosyal korumanın hem de nüfus kayıt sistemlerinin güçlendirilmesi için iş birliği çağrısında bulunmaktadır. Politika yapıcılara ve uygulayıcılara bu bağlantıların önemini farkına varmaları konusunda yol göstermeyi amaçlayan rapor, savunmasız çocukların hem doğum kaydına hem de sosyal korumaya erişimini sağlamak için iş birliğine dayalı stratejiler izlenmesinin ve gerektiğinde teknik destek alınmasının önemini vurgulamaktadır. Rapor, her bir sektörün önemini tanımlamakta, sinerjilerinin altını çizmekte, koordinasyonu geliştirmek için adımlar önermekte ve uygulanabilir tavsiyelerle sonuçlanmaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

- Hassas grupların erişimini kolaylaştırmak ve kayıtsız çocukların tespit edilip kayıt için yönlendirilmesini sağlamak için sosyal koruma ve doğum kayıt hizmetlerini entegre ederek programatik bağlantılar geliştirilmesi,
- Marjinalleştirilmiş ve engelli bireyler için doğum kaydını erişilebilir kılmak amacıyla kayıt süreçlerini ve politikalarını düzenleyerek sosyal koruma programları aracılığıyla erişilebilirlik boşluklarını kapatarak kapsayıcılığın ve erişilebilirliğin teşvik edilmesi,
- Standartlaştırılmış formatlar ve resmi veri paylaşım anlaşmaları kullanarak gizliliği korurken nüfus kayıt ve sosyal koruma sistemleri arasında sorunsuz alışverişi kolaylaştırmak için kapsamlı veri paylaşım mekanizmaları oluşturulması,
- Devlet kurumları arasında koordinasyonu teşvik ederek kurumlar arası iş birliğinin desteklenmesi,
- Girişimlerin doğum kaydı kapsamı, veri kalitesi ve hizmet sunumu üzerindeki etkisini değerlendirmek için mekanizmalar kurarak ve kanıta dayalı düzenlemeler yaparak birlikte çalışabilirliğin izlenip değerlendirilmesi,
- Ülkeler ve paydaşlar arasında bilgi paylaşımını teşvik ederek doğum kaydı ve sosyal koruma için birlikte çalışabilir sistemlerin geliştirilmesinde edinilen deneyimlerin ve derslerin paylaşılması önerilmektedir.

TEMA: EĞİTİM YÖNETİMİ

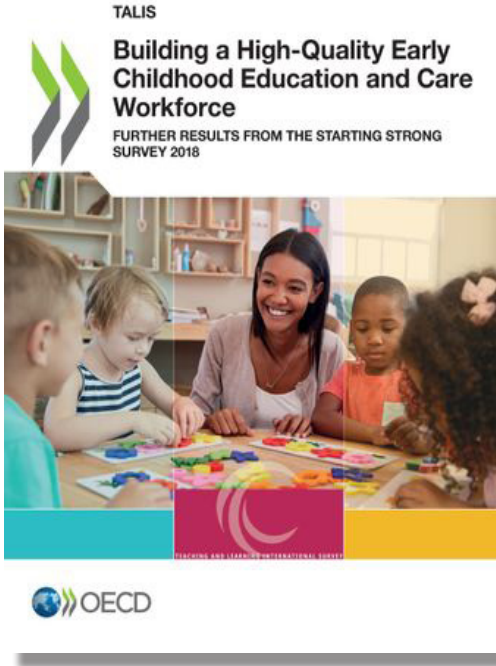

Bu Temada İncelenen Raporlar

Sıra	Rapor Adı	Yayımlayan Kuruluş	Yayım Yılı
6	Kaliteli Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı İnşa Etme: Güçlü Başlangıç Araştırması 2018 Sonuçları	OECD	2020
7	Eğitim ve Öğretimin İzlenmesi 2023: Karşılaştırmalı Rapor	European Union	2023
8	Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Öğretmenlik Mesleği	European Union	2023

RAPOR ADI: BUILDING A HIGH-QUALITY EARLY CHILDHOOD EDUCATION AND CARE: FURTHER RESULTS FROM THE STARTING STRONG SURVEY 2018

Kaliteli Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı İnşa Etme: Güçlü Başlangıç Araştırması 2018 Sonuçları Hibrit Öğrenmeyi Neden ve Nasıl İzlemeliyiz?

Yayımlayan Kuruluş: OECD**Yayın Yılı:** 2020**Anahtar Sözcükler:** *Erken çocukluk eğitimi ve bakımı, okul öncesi eğitim, talis güçlü başlangıç araştırması.***Özet**

Rapor, OECD Güçlü Başlangıç: Uluslararası Öğretme ve Öğrenme Araştırması 2018 sonuçlarına dayanılarak hazırlanmış olup yüksek kaliteli erken çocukluk eğitimi ve bakımı iş gücü inşasının temel bileşenlerini incelemektedir. TALIS Güçlü Başlangıç araştırmasına Türkiye ile birlikte sekiz ülke (Almanya, Danimarka, İsrail, İzlanda, Japonya, Kore, Norveç ve Şili) katılmıştır ve ülkelerden öğretmen ve yöneticilerin özelliklerine, iş yerlerindeki uygulamalarına ve erken çocukluk eğitimi ve bakımı alanına yönelik görüşlerine ilişkin veriler toplanmıştır. Raporda tema içlerinde yer alan bulgular: Personel yetiştirme ve geliştirme temasında alanda çalışanların hizmet öncesi eğitimi ve meslek sırasında hizmet içi eğitimlere katılımı; çalışma koşulları ve iyi

olma hâli temasında çalışanların iş memnuniyeti ile mesleği bırakma sebepleri ve işteki stres kaynakları; liderlik ve yönetim temasında yöneticilerin idari ve pedagojik görev dağılımı; kurum vizyonuna ve veliyle ilişkilere adil fırsatların desteklenmesi temasında farklı özellikleri olan çocuklarla çalışma şeklindedir. Hizmet öncesi eğitimde uygulamalı eğitim alan öğretmenlerin oranı İsrail, İzlanda, Japonya ve Türkiye’de yüksektir ve en azından lisans mezunu olan öğretmenlerin oranı Almanya, İzlanda, İsrail, Japonya ve Türkiye’de yüksektir. Öğretmenlerin aldığı maaştan memnun olma oranı en yüksek Türkiye’de, en düşük İzlanda’dadır. Öğretmen eksikliğinden kaynaklanan problem en az Danimarka, Norveç ve Türkiye’de görülmektedir. İsrail ve Türkiye’de yöneticiler pedagoji liderliğine daha az vakit ayırmakla birlikte veli ile ilişkileri diğer ülkelere oranla daha yüksektir.

Öneriler

Bu raporda;

- Erken çocukluk eğitimi ve bakımı alanında çalışacak eğitimcilerin yetiştirme programlarının yüksek standartlara sahip olması ve formel ve enformel öğrenmeleri desteklemesi,
- Erken çocukluk eğitimi ve bakımı alanında çalışanların enformel iş birlikli öğrenmelerinin teşvik edilmesi için uygun ortamların oluşturulması ve kurum-temelli eğitim modeline yönlendirilmeleri,
- Okul öncesi öğretmenlerinin statüsünün ve ödüllendirmesinin iş sorumluluklarıyla uyumlu hâle getirilmesi ve maaşların sorumluluklarla uyumlu olması,
- Öğretmenlerden talep edilen sorumluluklar da düşünülerek günlük çalışma süresinin uyumlu şekilde düzenlenmesi,
- Okul öncesi yöneticilerine liderliğin kurumlarda kaliteyi en iyi nasıl destekleyebileceğine yönelik bir anlayış geliştirilmesi,
- Okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmen üzerinde daha fazla yük oluşturmadan dağıtımçı liderlik yapılarının gelişiminin desteklenmesi,
- Personelin mesleki gelişimi ve çalışma koşulları ile liderlik gelişiminde çeşitli özellikleri olan çocukları kapsayıcı iyileştirmeler hedeflenmesi önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: European Union

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Öğretmenlik, öğretmenlik mesleği, erken çocukluk eğitimi.

Özet

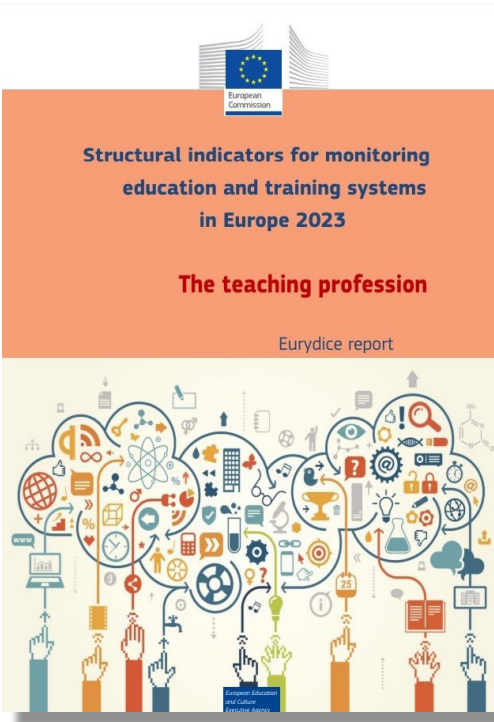
Bu rapor Avrupa'da eğitim alanında yaşanan öğretmen talepleri konusundaki çeşitli zorlukları ele almaktadır. Bu zorluklardan biri olan öğretmen açığı nedeniyle yaşanan kaygılar ve bunların sebepleri üzerinde durmaktadır. Özellikle dezavantajlı bölgelerde STEM ve dil alanlarında yaşanan öğretmen eksikliklerini dile getirmekte ve AB ülkelerinin öğretmen alımını artırmak ve bölgeler arası dengesizlikleri gidermek için çeşitli politika araçları kullandıklarını belirtmektedir. Öğretmen maaşlarının düşük olması ve yaşanan öğretmen nüfusunun bir sorun olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca erken çocukluk eğitime katılım oranlarında belirli bir seviyeye ulaşılmasına karşın bir durağanlaşmanın olduğu belirtilmektedir. Okuldan erken ayrılma oranlarında AB genelinde bölgesel farklılıklar bulunduğu dile getirilmiştir. Mes-

leki eğitimde iş temelli öğrenme hedefine ulaşılmasına rağmen bu alanda görev yapan öğretmen açığının devam ettiği ifade edilmektedir. Yükseköğretime katılım oranları artmasına karşın cinsiyet ve sosyoekonomik farklılıklar bakımından sorunlar olduğu belirtilmiştir. Ülkeler arası öğrenci hareketliliğinin COVID-19 salgınının etkisiyle düşüş gösterdiği dile getirilmiştir. Yetişkin öğrenimine yönelik veri toplamada eksiklikler olduğu ifade edilmiştir. Beceri kazandırmaya ve yaşam boyu öğrenmeye odaklanan politika önlemlerinin oluşturulması gerektiği vurgulanmaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

- Öğretmen açığını gidermek için STEM alanlarında ve dezavantajlı bölgelerde öğretmen alımını destekleyici politikalar oluşturulması,
- Maaşların rekabetçi hâle getirilmesi ve genç öğretmenlere çekici teşvikler sunulması,
- Erken çocukluk eğitimin geliştirilmesi ve yaygınlaşması için tedbirler alınması,
- Okuldan erken ayrılma oranlarının azaltılmasına yönelik ülkeler arası iş birliğinin güçlendirilmesi,
- Mesleki eğitimde öğretmen açığını gidermek ve iş temelli öğrenme deneyimini artırmak için önlemler alınması,
- Yükseköğretime katılımı artırmak ve eşitsizlikleri azaltmak için çeşitli stratejiler ve destekler uygulanması,
- Yurt dışında eğitim alma konusunda öğrenci hareketliliğini teşvik eden politikaların güçlendirilmesi,
- Yetişkin öğrenimine yönelik politikalar, özellikle iş gücü piyasasının dışında kalan ve kırsal bölgelerde yaşayan yetişkinlere odaklanması,
- Öğrencilerin disiplinler arası bir yaklaşımla temel ve dijital beceriler edinmesinin desteklenmesi ve teşvik edilmesi önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: European Union

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Eğitim yönetimi, izleme ve değerlendirme, öğretmenlik.

Özet

Bu rapor, Eğitim ve Öğretim Monitörü'ne kanıt ve analiz sağlamayı amaçlayan, öğretmenlik mesleğine ilişkin eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesine yönelik yapısal göstergelere ilişkin 2023 veri toplama çalışmasının sonuçlarını sunmaktadır. Rapor, Avrupa ülkelerinin yeterli sayıda nitelikli öğretmeni işe alma konusunda giderek artan zorluklarla karşı karşıya olduğunu altını çizmektedir. Nitelikli öğretmen eksikliği öğrencileri etkilemekte ve herkese kaliteli eğitim sağlama hedefinin önüne geçmektedir. Öğretmen açığı, öğretmenlerin yaşlarının artması, öğrenci sayısında artış, gençler arasında öğretmenlik kariyerine başlama konusundaki motivasyonun düşük olması gibi faktörlerin birleşiminden kaynaklanabilmektedir. Zorlu çalışma

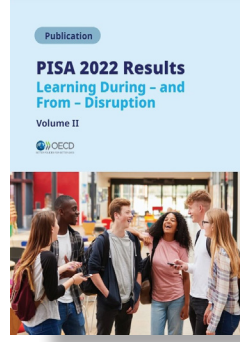
ortamları, stres, rekabetçi olmayan ücretler ve tanınma eksikliği mesleğe girme ve mesleğe devam etme motivasyonunu etkileyebilir. Rapor, beş temel politika alanıyla ilgili kanıt ve analiz sunmaktadır. Bunlar: genel olarak veya belirli konularda öğretmen açığını gidermeye yönelik politikalar, belirli coğrafi bölgelerdeki veya dezavantajlı okullardaki öğretmen açığını gidermeye yönelik politikalar, ana akım hizmet öncesi öğretmenlik eğitimi dışında öğretmenlik yeterliliğine giden alternatif yollar, öğretmenlerin mesleki gelişim ve uzman desteği ihtiyaçlarını karşılamak için değerlendirmelerin kullanılması ve öğretmen değerlendirmelerinin kariyer ve maaş ilerlemesindeki rolü.

Öneriler

Bu raporda;

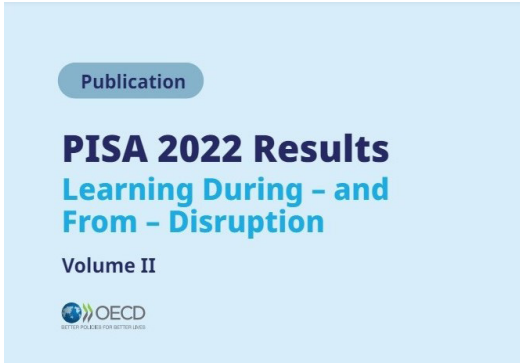
- Öğretmen eksikliklerini tahmin etmek ve buna göre plan yapmak için kapsamlı sistemler uygulanması,
- Nitelikli öğretmenleri etkili bir şekilde çekmek ve işe almak için işe alım prosedürlerinin kolaylaştırılması,
- Niteliklerin sınır ötesi tanınmasını kolaylaştırarak ve değişim programlarını teşvik ederek öğretmen hareketliliğinin artırılması,
- Temel Öğretmen Eğitimi programlarının mevcut ihtiyaçlar ve pedagojik yaklaşımlarla uyumlu hâle getirmek için yenilenmesi,
- Öğretmenlik eğitimine devam eden öğrencilere mali destek ve teşvikler sağlanması,
- Öğretmenlik mesleğini tanıtmak ve potansiyel eğitimcileri çekmek için hedefe yönelik iletişim kampanyaları başlatılması,
- Rekabetçi maaşlar, yönetilebilir iş yükleri ve destekleyici ortamlar dâhil olmak üzere çalışma koşullarının iyileştirilmesi,
- Öğretmen alımında zorluklarla karşılaşan okulları ve bölgeleri desteklemek için kentsel alanlara, dezavantajlı mahallelere ve kırsal bölgelere odaklanarak hedeflenen politikaların uygulanması,
- Mesleki odaklı veya istihdama dayalı eğitim programları gibi öğretim niteliklerine yönelik alternatif yollar üretilmesi önerilebilir.

TEMA: KRİZ VE ACİL DURUMLARDA EĞİTİM

Bu Temada İncelenen Raporlar

Sıra	Rapor Adı	Yayımlayan Kuruluş	Yayın Yılı
9	PISA 2022 Sonuçları (Cilt II): Yıkımlar Sırasında ve Yıkımlardan Öğrenmek	OECD	2023

Yayımlayan Kuruluş: OECD**Yayın Yılı:** 2023**Anahtar Sözcükler:** *Kriz ve acil durumlarda eğitim, ölçme ve değerlendirme, PISA sonuçları.*

Özet

Rapor, COVID-19 salgınının küresel eğitim sistemleri üzerindeki etkisini dayanıklılık, kapanmalar sırasında öğrenimin devamlılığı, okul ortamı, öğrenci desteği, kaynak tahsisi ve yönetim konularına odaklanarak değerlendirmektedir. Temel bulgular, eğitim sistemlerinin pandemi süreci ve sonrası ile nasıl başa çıktıklarına dair farklılıkları ortaya koymaktadır. PISA 2022 verileri matematik performansı, eşitlik ve refah açısından dört "direnci" sistemi -Japonya, Kore, Litvanya ve Çin Taipei- tanımlarken diğerleri sistemlerin bir veya iki açıdan direnç gösterdiğini ifade etmektedir. Aksaklıklara rağmen öğrencilerin okula aidiyet duygusundaki eğilimler karışık kalmıştır. Dezavantajlı öğrenciler sosyal bağlar kurmakta zorluklarla karşılaşmıştır ancak öğrenme fırsatlarındaki adalet sosyal fırsatlarla örtüşmektedir.

Kapanmalar sırasında daha fazla öğrenme etkinliği sağlayan sistemler, öğrencilerin motivasyonunu ve uzaktan öğrenmeye olan güvenini korumuştur. Öğretmen katılımı ve dijital cihaz kullanımı öğrencilerin öğrenme deneyimlerini önemli ölçüde etkilemiştir. Destekleyici okul ortamları ve aile katılımı, daha fazla öğrenci memnuniyeti ve kendi kendine öğrenmeye duyulan güven ile ilişkilidir. Okul öncesi eğitime devam ve adil kaynak dağılımı akademik sonuçları olumlu yönde etkilemiştir. Öğretmen danışmanlığı ve izleme gibi kalite güvence mekanizmaları akademik performansı etkilemiştir. Özellikle özel okullar devlet okullarına kıyasla uzaktan öğrenmeye daha hazırlıklı olduklarını göstermiştir. Genel olarak rapor, gelecekteki aksaklıkları hafifletmek ve stratejik politikalar ve kaynak tahsisi yoluyla dayanıklılığı artırmak için uyarlanabilir eğitim sistemlerine duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

Öğrenci performanslarının düşme nedenlerinin derinlemesine incelenmesi,

- Okulların daha fazla öğrenci için daha uzun süre açık tutulması,
- Öğrencilerin özerk öğrenmeye hazırlanması,
- Öğrencilerin öğreniminin gelişimi ve refahı için güçlü temeller oluşturulması,
- Sınıfta dijital cihaz kullanımının neden olduğu dikkat dağınıklığının sınırlandırılması,
- Okul-aile ortaklıklarının güçlendirilmesi ve velilerin öğrencilerin öğrenimine katılımının sağlanması,
- Farklı eğitim programlarına seçilme yaşının geciktirilmesi,
- Zorlanan öğrencilere sınıf tekrarı yaptırmak yerine ek destek sağlanması,
- Yeterli, kaliteli eğitim personeli ve materyalinin tüm öğrencilere sunulması,
- Okulların sosyal etkileşim merkezleri olarak tasarlanması,
- Okul özerkliğinin kalite güvence mekanizmaları ile birleştirilmesi önerilmektedir.

TEMA: EĞİTİM VE GELECEK

Bu Temada İncelenen Raporlar

Sıra	Rapor Adı	Yayımlayan Kuruluş	Yayım Yılı
10	Sosyal ve Duygusal Beceriler Araştırması: İstanbul (Türkiye)	OECD	2021
11	Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Okuldaki Temel Yeterlilikler	European Commission	2023
12	2024 Küresel Görünüm: Çocuklar İçin Beklentiler: Parçalanmış Bir Dünyada İşbirliği	UNICEF	2024
13	Dayanıklı Bir Yeşil ve Dijital Geçiş İçin Beceriler: OECD Becerilere Genel Bakış 2023	OECD	2023
14	Beceriler Önemlidir: Yetişkin Becerileri Anketinden Ek Sonuçlar	OECD	2019

Yayımlayan Kuruluş: OECD

Yayın Yılı: 2021

Anahtar Sözcükler: Sosyal ve duygusal beceriler, İstanbul, empati, iyimserlik, öz güven.

Özet

OECD'nin Sosyal ve Duygusal Beceriler Anketi, merak ve yaratıcılık gibi duygusal becerilerden duygusal kontrole kadar olan 17 beceriye odaklanmaktadır. İstanbul, 2019'da ankete katılan on şehirden biridir. Elde edilen sonuçlara göre benzer sosyoekonomik arka plana sahip öğrenciler arasında eğitim beklentilerindeki farklar genellikle sosyal ve duygusal becerilerdeki farklara bağlıdır. Tüm katılımcı şehirlerde yüksek düzeyde zihinsel meraklı öğrencilerin genellikle daha yüksek eğitim beklentileri olduğu gözlemlenmiştir. Erkekler duygusal düzenleme (stres direnci, iyimserlik ve duygusal kontrol) ve diğerleri ile etkileşime geçme (sosyallik, öz güven, enerji) alanlarında daha yüksek

becerilere sahiptir. Kızlar ise daha yüksek düzeyde sorumluluk, empati, iş birliği ve toleransa sahiptir. 15 yaşındaki öğrencilerin çoğu sosyal ve duygusal beceriler açısından 10 yaşındakilerden daha düşük seviyelere sahiptir. Farklar iyimserlik, güven, enerji ve merak konusunda özellikle belirgindir. Tolerans, öz güven ve empati, 15 yaşındakiler arasında 10 yaşındakilere kıyasla daha yüksek olan üç beceridir. Tüm katılımcı şehirlerde daha iyimser olan öğrencilerin aynı zamanda daha yüksek yaşam memnuniyeti düzeyleri bildirdiği görülmüştür. Yaşları büyüdükçe öğrencilerin yaşam memnuniyeti ve psikolojik iyi olma düzeyi azalırken sınav kaygısı çocukluktan ergenliğe doğru artmaktadır. İstanbul'daki öğrenciler arasında yaşamlarından çok memnun olanların oranının 10 yaşındakiler arasında yüzde 50'den fazla iken 15 yaşındakiler arasında yüzde 15'e düştüğünü göstermektedir. Bu durum genellikle kızlarda erkeklerden daha belirgin bir şekilde görülmektedir.

Öneriler

Bu raporda;

- Düşük sosyoekonomik arka plandan gelen öğrencilerin sosyal ve duygusal becerilerinin desteklenmesi için çalışmalar yapılması,
- Erkek öğrencilerin sorumluluk, empati, iş birliği ve tolerans; kız öğrencilerin ise duygusal düzenleme ve diğerleri ile etkileşime geçme becerileri daha çok desteklenmesi,
- Yaşları büyüdükçe öğrencilerin iyimserlik, öz güven, enerji ve merak gibi becerilerinde azalma olduğundan eğitim ortamları, süreçleri ve materyallerinin öğrencilerin bu becerilerini artıracak şekilde dönüştürülmesinin sağlanması,
- Özellikle 15 yaşındaki öğrencilerin yaşam memnuniyetini ve mevcut psikolojik iyi olma düzeyini iyileştirmeye yönelik rehberlik çalışmaları yapılması,
- Öğrencilerin okul sonrası sanat etkinliklerine katılmalarının teşvik edilmesi önerilebilir.

RAPOR ADI: STRUCTURAL INDICATORS FOR MONITORING EDUCATION AND TRAINING SYSTEMS IN EUROPE - 2023: KEY COMPETENCES AT SCHOOL

Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Okuldaki Temel Yeterlilikler

Yayımlayan Kuruluş: European Commission

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Temel yeterlilikler, okul yönetimi, müfredat

Özet

Bu rapor, temel yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesine yönelik yapısal göstergelere ilişkin 2022-2023 eğitim ve öğretim yılına ait toplanan verileri ve sonuçlarını içermektedir. AB üye ülkelerinin yanı sıra veri toplanan ülkeler arasında Arnavutluk, Bosna Hersek, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye bulunmaktadır. Rapor, okulda disiplinler arası öğrenme ve öğrencilerin okulda karar alma süreçlerine aktif katılımı konularını temel almaktadır. Bunlardan ilki olan disiplinler arası öğrenmeye yaklaşımının Avrupa eğitim sistemlerinin birçoğunda yer alan müfredatta ve/veya diğer yönlendirme belgelerinde açıkça desteklendiği görülmektedir.

Disiplinler arası öğrenme yaklaşımının teşvik edilmesi, temel yeterliliklerin geliştirilmesi ve bu yeterliliklerin birbiriyle ilişkili olmasıyla yakından bağlantılıdır. Rapora göre disiplinler arası bir şekilde öğretilmesi gereken çalışma alanları arasında kişisel ve sosyal gelişim, çevre eğitimi, girişimcilik, medya eğitimi, çok kültürlü eğitim, sağlık eğitimi olarak tespit edilmiştir. Raporda ele alınan ikinci konu olan öğrencilerin okullardaki karar alma süreçlerine katılımı konusunda Avrupa eğitim sistemlerinin birçoğunda mevzuat düzenlemeleri, öğrenci katılımını zorunlu kılmaktadır. Öğrenciler okul yönetimi, öğrenimin tasarlanması, zorbalık karşıtı stratejilerin geliştirilmesi, okul dışı faaliyetlerin planlanması vb. konularda yönetim süreçlerine katılmaktadır. Öğrencilerin katılım derecesi okul yönetiminin tutumuna bağlı olarak değişmekle birlikte ilköğretime nazaran ortaöğretim öğrencileri daha geniş bir yelpazedeki konularla ilgili tartışmalara katılma ve daha önemli katkılar sağlama eğilimindedir.

Öneriler

Bu raporda;

- Okul yönetimleri tarafından disiplinler arası öğrenme yaklaşımı bileşenleriyle ilgili okul içi ve okul dışı etkinlikler planlanması,
- Bu tür etkinliklerin hazırlanması ve uygulanması konusunda öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmesi,
- Okul içi ve okul dışı değerlendirmelerde kullanılmak üzere disiplinler arası yaklaşım kalite kriterlerinin belirlenmesi,
- Okul yönetimlerinin öğrencilerin karar alma süreçlerine katılımını teşvik etmesi,
- Okullarda öğrenci meclisi vb. yapıların sayısı ve işlevinin artırılması önerilebilir.

Yayımlayan Kuruluş: UNICEF**Yayın Yılı:** 2024**Anahtar Sözcükler:** Eğitim ve gelecek, eğitim politikaları, eğitim ve göç.

Özet

Rapor, jeopolitik ve ekonomik hatlar boyunca küresel parçalanmanın 2024 ve sonrasında çocukları nasıl etkileyeceğini incelemektedir. Çocukların yaşamlarını şekillendirecek sekiz temel eğilimi vurgulamakta ve bu belirsizlik ortamında çocukların haklarını ve refahını korumak için politika rehberliği sağlamaktadır. Bu eğilimler şu şekilde sıralanmıştır: jeopolitik değişimler ve çatışmalar çocuklar için risk oluşturması, ekonomik parçalanmanın aileleri ve gençleri tehlikeye atması, parçalanmış çok taraflılık, yapısal eşitsizliklerin gelişmekte olan ekonomileri engellemesi, dezenformasyon ve şiddet, yeşil enerjiye geçişin iş gücü ve kaynakları etkilemesi, sağlığa yönelik iklim tehditleri ve kontrolsüz teknoloji riskleri. Rapor bu eğilimlerin hiçbirinin nihai veya çözümsüz olmadığını vurgulamaktadır. Rapora göre, dünya çok önemli bir kavşakta ve

daha fazla küresel iş birliği ile artan parçalanma ve izolasyonizm arasında bir seçimle karşı karşıyadır. Rapor, küresel olarak çocukların geleceğinin bu iş birliği ve rekabet etkileşimine bağlı olacağı konusunda uyarı yapmaktadır. Rapor, sekiz eğilimin analizine ek olarak bugünden 2050 yılına kadar geleceğin nasıl görülebileceğine dair dört senaryo sunmaktadır. Senaryolar, farklı derecelerde uluslararası iş birliği ve teknolojik ilerleme temel alınarak oluşturulmuştur. Senaryoların analizi çocukların sağlığı, eğitimi ve genel refahı için en iyi sonuçların yüksek düzeyde iş birliği, kaynakların mevcudiyeti ve teknolojik ilerleme ile tanımlanan küresel sinerji yolundan kaynaklandığını göstermektedir. Ancak bu geleceğe ulaşmak çocukların ihtiyaç ve haklarına odaklanan proaktif politikalar ve kolektif eylem gerektirmektedir.

Öneriler

Bu raporda;

- Çatışma bölgelerindeki çocukların korunması için izleme ve hesap verebilirlik mekanizmalarının güçlendirilmesi,
- "Unutulan acil durumları" önlemek için insani yardımın genişletilmesi,
- Küresel barış ve güvenlik yönetişiminde reform yapılırken çocuk korumaya öncelik verilmesi,
- Çocukların temel mallara erişimi için ticaret politikalarında ekonomik dayanışmanın sağlanması,
- Temel hizmetler için adil bütçeleme, vergi politikaları ve borç yönetimi uygulanması,
- Gelişmekte olan sektörler için genç istihdamına ve eğitime yatırım yapılması,
- Çok taraflı politika ve anlaşmalarda çocuk haklarının ana akım kılınması,
- Çocukların ve gençlerin karar alma süreçlerine dâhil edilmesi,
- Küresel finans reformunda çocukların refahının göz önünde bulundurulması,
- Dikkatli kaynak yönetimi ve gençler için kapsayıcı fırsatlar ile yeşil enerjiye geçilmesi,
- Çocuklar için önleme ve dayanıklılığa odaklanan entegre iklim krizi çözümlerinin benimsenmesi,
- Dijital eşitliğin teşvik edilmesi, gençlerin dijital politikalara dâhil edilmesi ve öngörülü politikalar için öngörü yöntemlerinin kullanılması önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: OECD**Yayın Yılı:** 2023**Anahtar Sözcükler:** Eğitim ve gelecek, eğitimde dijitalleşme, eğitim ve çevre.

Özet

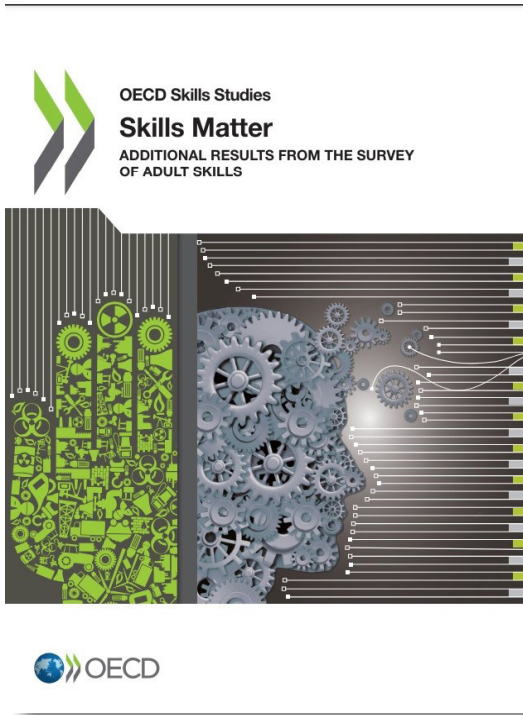
Rapor, COVID-19 salgınının derin etkisinin ve hem kısa vadeli toparlanma hem de uzun vadeli dayanıklılık sağlamak için salgından çıkarılan derslerin politika oluşturma sürecine dâhil edilmesi gerektiğinin altını çizmektedir. Özellikle çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmek ve dijital teknolojilerin etkin kullanımını sağlamak için becerilere yatırım yapmanın önemini vurgulamaktadır. Geleceğe yönelik tahminler belirli becerilere yönelik talebin arttığını gösterirken birçok birey özellikle bilgi açısından zengin ortamlarda gezinme konusunda temel yeterlilikten yoksundur. Tutumlar ve eğilimler, toplumdaki eşitsizlikleri yansıtan eşitsizliklerle birlikte beceri

dağıtımını önemli ölçüde etkilemektedir. Ayrıca, yapay zekâ geliştirmede etik hususların eksikliğini ele almak ve toplulukları yeşil ve dijital geçiş yoluyla desteklemek için acil bir ihtiyaç vardır. Sosyoekonomik açıdan dezavantajlı gruplar özellikle savunmasızdır, yeterlilik ve dayanıklılık oluşturmak için hedefli politika müdahalelerine ihtiyaç duymaktadır. Sonuç olarak becerilere eşit erişimin sağlanması ve olumlu tutumların teşvik edilmesi, devam eden dönüşümler karşısında adil, kapsayıcı ve sürdürülebilir sonuçlar elde etmek için çok önemlidir. Rapora göre dayanıklı bir yeşil ve dijital geçişin temeli bunlar olacaktır.

Öneriler

Bu raporda;

- Bireylerin çevresel sürdürülebilirlik yetkinliklerinin güçlendirilmesi,
- Çevreyi korumanın öneminin erken yaşlardan itibaren öğretilmesi ve çevre bilincinin yaşam boyunca devam ettirilmesi,
- Yaşam döngüsü boyunca çevresel sürdürülebilirliğin geliştirilmesinin teşvik edilmesi,
- İddialı iklim hedeflerine ulaşmanın iş gücü piyasasında kırılmalıya yol açmasının engellenmesi,
- İstihdam artışını destekleyen yeşil bir geçişi kolaylaştırmak için iklim değişikliği azaltım politikalarının teknolojinin benimsenmesi ile birleştirilmesi,
- Sera gazı emisyonlarını azaltmayı amaçlayan politikaların dağılımsal sonuçlarının dikkate alınması,
- Öğrenme ortamlarının aşırı sıcaklıklara ve yıkıcı hava olaylarına karşı hazırlanması,
- Aşırı hava olaylarının ardından sürdürülebilir yatırımlara yönelik kamu desteğinin uzun vadeli değişime dönüştürülmesi,
- Yeni çevresel koşullara uyum sağlamak için gereken beceri ve tutumların geliştirilmesi,
- Yapay zekâ profesyonellerinin etik ve güvenilir yapay zekâ sistemleri geliştirebilmeleri için ihtiyaç duydukları daha geniş bir beceri ve tutum setinin güçlendirilmesi önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: OECD

Yayın Yılı: 2019

Anahtar Sözcükler: Yetişkin anketi, okuryazarlık, aritmetik, problem çözme.

Özet

Raporda sunulan Yetişkin Becerileri Anketi OECD tarafından Yetişkin Yetkinliklerinin Uluslararası Değerlendirilmesi Programı'nın (PIAAC) bir parçası olarak gerçekleştirilmektedir. Anket çeşitli ülkelerdeki yetişkinlerin hem günlük yaşamda hem de işte okuryazarlık, aritmetik ve problem çözme becerileri gerektiren görevlere ne sıklıkla katıldıkları hakkında bilgi vermektedir. Anket sonuçlarıyla yetişkinlerin temel becerilerdeki yeterlilikleri hakkında bilgi sağlamak, politika yapımcıların ve eğitimcilerin eğitim ve iş gücü gelişimi hakkında bilinçli kararlar almasına yardımcı olmak amaçlanmaktadır. Çalışmanın 3. turunun tamamlanmasıyla toplam 39 ülke çalışmaya katılmıştır.

Türkiye, 2. turda orta gelirli bir ülke olarak ankete katılmıştır. Ülkelerin performansları, eğitim sisteminin kalitesi, ekonomik kalkınma düzeyleri ve eğitime katılım düzeyleri gibi bir dizi faktörü yansıtmaktadır. Sonuçlar yetişkinlerin üç alandaki ortalama yeterlilikleri açısından ülkeler arasında farklılıklar olduğunu göstermektedir. Araştırmaya katılan OECD ülkelerinde yetişkinlerin yaklaşık beşte biri okuryazarlık ve aritmetikte seviye 1 veya altında performans göstermektedir. Tüm katılımcı ülkelerdeki yetişkinlerin yaklaşık dörtte birinin bilgisayarlarla hiç deneyimi yoktur, sınırlıdır veya bilgisayar kullanma becerilerine güvenmemektedir. Buna ek olarak neredeyse her iki yetişkinden biri teknoloji açısından zengin ortamlarda problem çözme konusunda yalnızca seviye 1 veya altında yeterliliğe sahiptir. Sonuçlar bu seviyedeki yetişkinlerin, yalnızca e-postaları önceden var olan klasörlere ayırmak gibi birkaç adım ve açık kriterler içeren sorunları çözmek için tanıdık uygulamaları kullandıklarını göstermektedir.

Öneriler

Bu raporda;

- Nüfusun bilgi işleme becerilerinde sürdürülebilir bir iyileşme sağlayabilmesi için eğitim ve öğretime uzun vadeli ve etkili bir yatırım yapılması,
- Yükseköğretimin yaygınlaştırılmasının yüksek yeterlilik açısından beklenen faydaları gösterdiğinden, özellikle yükseköğretim çağındaki gençlerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hedefli politikaların hazırlanması,
- Ülkelerin yüksek performanslı iş uygulamaları - iş organizasyonu ve yönetim uygulamalarını sağlamak için işyerinde yenilik yoluyla daha iyi beceri kullanımını teşvik etmesi,
- Eğitim ve öğretime katılımı artırmak için tasarlanan politikalardan bağımsız olarak okullarda okuryazarlık ve aritmetik becerilerin zayıf olduğu ve bilgi ve iletişim teknolojileri bilinirliği sınırlı olan yetişkinlere yönelik programlarda okuryazarlık ve aritmetik öğretimindeki iyileştirmeler yapılması önerilmektedir.

TEMA: EĞİTİMDE DİJİTALLEŞME

Bu Temada İncelenen Raporlar

Sıra	Rapor Adı	Yayımlayan Kuruluş	Yayım Yılı
15	Avrupa Dijital Eğitim Merkezi Tarafından Hazırlanan Eğitimde Yapay Zekâ Raporu	European Union	2023
16	Avrupa'da Okullarda Bilişim Eğitimi	European Commission	2022
17	Teknoloji Tabanlı Sınavlara Yönelik Rehber	International Test Commission and Association of Test Publishers	2022
18	Yapay Zekâ ve Eğitim: Politika Yapıcılar İçin Rehber	UNESCO	2021
19	Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler-2023: Okulda Dijital Yeterlilik	European Union	2023

RAPOR ADI: AI REPORT BY THE EUROPEAN DIGITAL EDUCATION HUB'S SQUAD ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION

Avrupa Dijital Eğitim Merkezi Tarafından Hazırlanan Eğitimde Yapay Zekâ Raporu

Yayımlayan Kuruluş: European Union

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: *Yapay zekâ, eğitim, teknoloji, yapay zekâ okuryazarlığı.*

Özet

Rapor; yapay zekâ teknolojileri ve eğitim alanındaki uygulamaları, etik yaklaşımları, yapay zekânın potansiyel faydaları ve riskleri kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Raporda yapay zekâ teknolojilerinin öğrenci çalışmalarını ve akademik dürüstlük ilkesini nasıl etkilediği detaylı bir şekilde incelenmiştir. Özellikle yapay zekâ uygulamaları ile ödev yapan öğrenciler temel alınarak bu konudaki etik ilke ve standartların nasıl belirleneceği tartışılmıştır. Yapay zekânın eğitimde kullanımının sadece teknolojik ve pedagojik bir mesele olmadığı aynı zaman etik ve sosyal boyutlarının da bulunduğu üzerinde durulmuştur.

Yine eğitim kurumlarının ve uluslararası kuruluşların yapay zekâ

teknolojilerini eğitimle nasıl bütünleştirecekleri ve bu konulardaki standartların nasıl belirleneceği hakkında bazı güçlükler yaşadığından bahsedilmiştir. Yapay zekânın etik kullanımı ile ilgili birçok rehberin yayımlandığından ve bunların yapay zekânın etik kullanımında birtakım çözümler sunduğundan bahsedilmiştir. Bunun yanı sıra yapay zekânın kullanımın veri gizliliği konusunda doğurduğu risklerden bahsedilmiştir. Yapay zekânın öğrenme süreçlerinde kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri ve bireye özel anında geri bildirim sunma potansiyeli ele alınmıştır. Yapay zekâyı farklı şekillerde müfredatlarına dâhil eden çeşitli ülke örneklerine yer verilmiştir. Yapay zekâ teknolojilerinin, öğretim materyallerini öğrencilerin ihtiyaçlarına göre düzenleyerek ve bireysel geri bildirimler sağladığı konusu vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra yapay zekânın potansiyel risklerinden de bahsedilerek bu risklerin engellenmesi konusunda bazı yöntemler önerilmiştir.

Öneriler

Bu raporda;

- Uluslararası kurum ve kuruluşların eğitimde yapay zekâyı etkili ve doğru kullanımı için etik ilke ve standartların belirlemesi,
- Yapay zekâ teknolojilerinin pedagojik uygulamaların yerini alması değil, öğrenim sürecini zenginleştiren bir yardımcı araç olarak kullanılması,
- Öğrenci verilerinin korunması ve gizliliği hususunda somut ve uygulanabilir adımlar atılması,
- Öğrencilere ve öğretmenlere yapay zekâ teknolojilerini anlama, etik ve doğru bir şekilde kullanma becerilerini kazandırmak için eğitim programlarına yapay zekâ okuryazarlığının dâhil edilmesi,
- Yapay zekâ sistemlerinin şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde düzenlenmesi,
- Yapay zekâ teknolojilerinin etkili ve doğru bir şekilde kullanılmasını sağlamak için yapay zekâ teknolojilerinin eğitimdeki etkililiğinin ve etik uygunluğunun sürekli olarak değerlendirilmesi önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: European Commission

Yayın Yılı: 2022

Anahtar Sözcükler: Bilişimin temel alanları, bilişim eğitimi, müfredat yaklaşımları, mesleki gelişim programları.

Özet

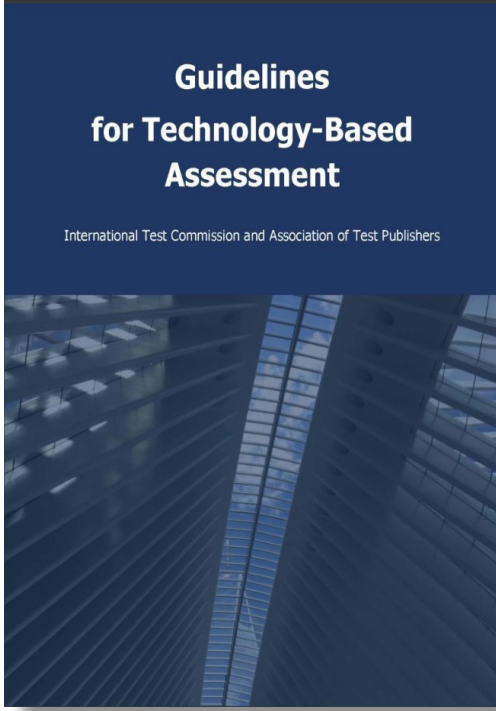
Rapor, bilişimin Avrupa'da okul eğitimine bilimsel bir disiplin olarak nasıl entegre edilebileceğine dair bir öngörü sağlamaktadır. Disiplininin ayrı bir ders olarak veya diğer derslere entegre olarak durumunu, ulusal müfredatta kapsadığı alanları ve öğretmenlerin niteliklerini analiz etmektedir. Rapor üç bölümden oluşmakta ve ilk bölümde bilişim derslerinin ayrı bir ders olarak veya diğer derslerle entegre bir şekilde zorunlu/seçmeli olarak nasıl sunulduğunu açıklamaktadır. Ayrıca farklı eğitim sistemlerinin bilişimi yıllık öğretim süresine odaklanarak genel ortaöğretim müfredatına nasıl dâhil ettiğini

göstermektedir. Aynı zamanda bilişim derslerini içeren okul müfredatının durumunu ve uygulanan/geliştirilen politika reformlarını incelemektedir. İkinci bölümde okuldaki bilişim eğitiminin içeriğini öğrenme çıktıları kapsamında incelemektedir. İlk olarak mevcut yeterli çerçevelerinin kapsadığı ortak içerik alanını tanımlayarak bu alanların Avrupa'daki okul müfredatlarındaki durumunu açıklamaktadır. Ayrıca her eğitim düzeyinde öğrenme çıktılarının kapsamlılığını ve ilerleyişini analiz etmektedir. Bölümün son kısmı kızların bilişim eğitimine ve bilişim iş gücüne katılımı, yükseköğretim derecelerinde kızların ve erkeklerin dengeli katılımına ilişkin tartışmayı içermektedir. Üçüncü bölüm öğretmenlere odaklanarak bilişim öğretmenlerinin mesleki profillerini incelemektedir. Avrupa'da uzman bir bilişim öğretmeni olmak için çeşitli mesleki gelişim programlarının durumunu ele almaktadır. Bilişim öğretmenlerinin müfredatı başarılı şekilde uygulamalarını desteklemek için mevcut ana önlemlere odaklanmaktadır. Son olarak mesleki gelişim ve öğretmenlere yönelik destek önlemlerini içeren politika reformları ve girişimlerinin ülke örneklerini sunmaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

- Öğrencilerin eğitim yolculukları boyunca temel dijital yetkinliklerle donatılmalarını sağlamak için dijital becerilerin ilköğretimin erken aşamalarından itibaren müfredata entegre edilmesi,
- Öğretmenlerin, özellikle ilk ve ortaöğretim düzeyinde bilişimi etkin bir şekilde öğretebilmeleri için gerekli nitelik ve yetkinliklerle donatılmalarını sağlamak üzere kapsamlı mesleki gelişim programlarına alınması,
- Bilişim kavramlarının ve öğrenme çıktılarının ortaöğretim ve üst seviyede daha karmaşık olması nedeniyle bilişimin uzman bilişim öğretmenleri veya ortaöğretim ve üstü seviyede uzman öğretmenler tarafından öğretilmesi,
- Öğrencilerin dijital teknolojileri etkili, güvenli ve etik kullanımını teşvik etmek için algoritma, kodlama ve modelleme gibi bilişim prosedürlerini ve kavramlarını kullandıkları bilişim eğitimine aktif bir yaklaşım getirilmesi,
- Öğretmen eğitimi, pedagojik kaynaklar ve profesyonel ağlar gibi devam eden müfredat reformları ve destek tedbirlerinin artırılarak bilişimin etkili bir şekilde öğretilmesi ve öğretmenler arasında en iyi uygulamaların paylaşımının kolaylaştırılması önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: International Test Commission and Association of Test Publishers

Yayın Yılı: 2022

Anahtar Sözcükler: *Teknoloji, ölçme ve değerlendirme, beceri odaklı sınavlar.*

Özet

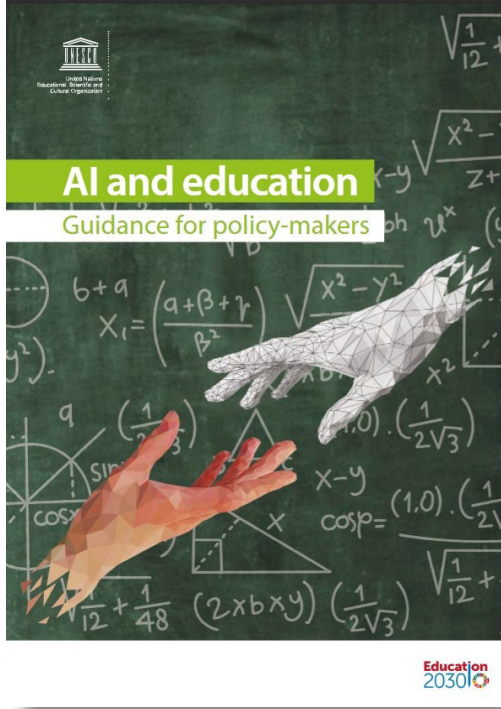
Bu rapor, Uluslararası Test Komisyonu ve Test Yayıncıları Birliği tarafından dijital sınavların tasarımı, uygulanması, puanlanması ve sınavlardan elde edilen puanların amaçlarına uygun kullanımı için ölçme ve değerlendirme alanından en iyi uygulamaları paylaşmak amacıyla yazılmıştır. Ayrıca bu tür sınavların geçerliliği, güvenilirliği, erişilebilirliği, veri güvenliği ve gizliliği gibi konularda farklı paydaşlara rehberlik etmeyi hedeflemektedir. Rapor dört bölümden oluşmaktadır. Bölüm 1'de raporun arka planı, amacı ve geliştirilme yaklaşımı açıklanmakta olup rapor-

da kullanılan başlıca kaynakların listesi sunulmaktadır. Bölüm 2'de geçerlilik ve güvenilirlik gibi ölçme ve değerlendirme alanında kullanılan başlıca kavramların tanımları yapıldıktan sonra teknoloji tabanlı değerlendirmelerde ortaya çıkabilecek problemler ele alınmaktadır. Raporun en kapsamlı bölümü olan Bölüm 3 kendi içinde 11 bölüme ayrılmıştır. Her alt bölümde test geliştirme döngüsünde yer alan bir konu ile ilgili önemli hususlar tartışılmakta ve tavsiyeler örnekler ve açıklamalarla birlikte sunulmaktadır. Son olarak Bölüm 4'te hızla gelişmekte olan yapay zekâ ve büyük veri gibi teknolojilerin sınavlarda kullanılmasına yönelik bir tartışma yer almaktadır. Ölçme ve değerlendirme alanında uluslararası platformda tanınan 100'den fazla araştırmacının yazar olarak katkı sunduğu bu kapsamlı rapor; politika yapımcılar, test geliştiriciler ve test uzmanlarına dijital sınavların üretiminden uygulanmasına kadar her adımında nelere dikkat edilmesi gerektiğini açıklamakta olup bu anlamda bir yol haritası olarak kullanılabilir.

Öneriler

Bu raporda;

- Teknoloji tabanlı sınavların kullanımı konusunda karar verirken öncelikle hedef katılımcı kitlesinin özelliklerinin düşünülmesi ve teknoloji kullanımının katılımcılarda herhangi bir dezavantaja yol açıp açmayacağı değerlendirilmesi,
- Teknoloji tabanlı sınavların planlamaları üç boyutu kapsayacak şekilde (teknolojinin sınava entegrasyonu, katılımcıların sınav arayüzü deneyimleri insan ve sınav puanlarının psikometrik özellikleri) yapılması,
- Teknoloji tabanlı sınavlardan elde edilen katılımcıların performansları ile ilgili verilerin güvenli bir şekilde toplanması, kayıt altına alınması ve değerlendirilmesi için kurum ve kuruluşların baştan uca test güvenliğini sağlayıcı protokoller geliştirmesi ve bu protokollerde yazılanları takip etmesi,
- Yapay zekânın sınavlarda kullanılması ile ilgili mevzuat çalışmaları pek çok ülkede henüz tamamlanmadığı için kurum ve kuruluşların bu anlamda gerekli tedbirleri alması önerilmektedir.

Yayımlayan Kuruluş: UNESCO

Yayın Yılı: 2021

Anahtar Sözcükler: Eğitimde dijitalleşme, eğitim politikaları, eğitim yönetimi.

Özet

Rapor, yapay zekânın günlük hayata hızlı entegrasyonunu ve Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılması üzerindeki derin etkilerini incelemektedir. Yapay zekâ umut verici fırsatlar sunarken eşitsizliklerin artması ile veri gizliliği ve kullanımıyla ilgili etik kaygılar da dâhil olmak üzere önemli zorlukları ve riskleri de beraberinde getirmektedir. Eğitim alanında yapay zekânın kişiselleştirilmiş öğrenme sistemlerindeki gelişen rolü, müfredat tasarımı, gelişen öğretmen rolleri ve eğitim kaynaklarına eşit erişimin sağlanması konusunda kritik sorulara yol açmaktadır. Devam eden COVID-19 salgını,

çevrimiçi öğrenmenin benimsenmesini daha da hızlandırarak yapay zekâ ve eğitim uygulamaları arasındaki ilişkiyi daha karmaşık bir hâle getirmiştir. Politika yapıcıların, gerçekten kapsayıcı eğitim ortamlarını teşvik etmek için yapay zekânın öğretme ve öğrenme üzerindeki çok yönlü etkilerini kavramaları gerekmektedir. Ayrıca, yapay zekânın eşitsiz şekilde benimsenmesinden kaynaklanan sosyoekonomik eşitsizliklerin ele alınması eşitlikçi eğitim açısından bir zorunluluktur. Rapor, eğitim ortamlarıyla ilişkili riskleri azaltırken yapay zekânın faydalarından yararlanmayı amaçlayan kapsamlı politikaların nasıl ifade edileceğini netleştirmek için stratejik öneriler sunmaktadır. Bunu yaparak öğrencileri yapay zekâ çağının zorluklarına ve fırsatlarına etkili bir şekilde hazırlayan bir eğitim sistemi için zemin hazırlamayı amaçlamaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

- Yapay zekâ ve eğitim politikaları için sistem çapında bir vizyon tanımlanması,
- Sistem genelinde hazır olma durumunun değerlendirilmesi ve stratejik önceliklerin seçilmesi,
- Politika planlamasını bilgilendirmek ve politika yapıcıların kapasitelerini geliştirmek için disiplinler arası ve çok paydaşlı uzmanlıktan faydalanılması,
- Sektörler arası yönetim ve koordinasyon mekanizmalarının kurulması,
- Eğitimde yapay zekânın eşitlikçi ve kapsayıcı bir şekilde kullanılmasını sağlamak için kesişen stratejik hedefler belirlenmesi ve buna göre düzenlemeler ve programlar planlanması,
- Eğitim yönetimi ve sunumunu artırmak ve yükseltmek için yapay zekâdan yararlanılması,
- Öğrenmeyi ve değerlendirmeyi geliştirmek için yapay zekânın öğrenci merkezli kullanımının teşvik edilmesi,
- Yapay zekânın öğretmenleri güçlendirmek için kullanılması,
- Yaşlar, konular ve geçmişler arasında yaşam boyu öğrenmeyi desteklemek için yapay zekâ kullanımının planlanması,
- Yapay zekâ çağında yaşam ve iş için değerler ve beceriler geliştirilmesi önerilmektedir.

RAPOR ADI: STRUCTURAL INDICATORS FOR MONITORING EDUCATION AND TRAINING SYSTEMS IN EUROPE - 2023: DIGITAL COMPETENCE AT SCHOOL

Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi İçin Yapısal Göstergeler - 2023: Okulda Dijital Yeterlilik

Yayımlayan Kuruluş: European Union

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Eğitimde dijitalleşme, izleme ve değerlendirme, eğitim yönetimi.

Özet

Bu rapor, dijital yeterlilik alanında eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesine yönelik yapısal göstergelere ilişkin 2023 veri toplama sonuçlarını sunmaktadır. Rapor şu alanlarda temel politikalara ilişkin altı gösterge içermektedir: öğretim programı, öğretmenler, değerlendirme ve dijital eğitim ekosistemi. Rapor 2022/2023 öğretim yılına ilişkin bilgileri içermektedir. Katılımcı ülkeler arasında AB Üye Devletlerinin yanı sıra Arnavutluk, Bosna Hersek, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye yer almaktadır. Dijital yetkinliğe ilişkin yapısal göstergeler, Avrupa'daki okullarda bu yetkinliklerin gelişimini destekleyen temel politikalara genel bir bakış sağlamaktadır. Göstergelerin seçimi, Avrupa Komisyonu'nun 2021-2027 Dijital Eğitim Eylem Planı'nda belirtilen stratejik öncelik-

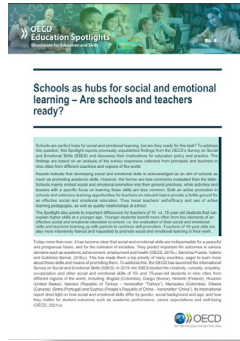
lere dayanmaktadır. Dijital Eğitim Eylem Planı özellikle iki stratejik öncelik belirlemektedir: Avrupa dijital eğitim ekosisteminin geliştirilmesini teşvik etmek ve dijital dönüşüm ve dijital teknolojilerin aracılık ettiği bir dünya için tüm öğrencilerin dijital yeterliliklerini (bilgi, beceri ve tutumlar) geliştirmek. Bu önceliklere ulaşılması için erken yaşlardan itibaren temel dijital becerilerin ve yeterliliklerin teşvik edilmesi, bilgisayar eğitimi, dijital açıdan yetkin ve kendine güvenen öğretmenler ve eğitim personeli ve güncel kurumsal kabiliyetler de dâhil olmak üzere etkili dijital kapasite planlaması ve geliştirilmesi gibi bir dizi girişimin uygulanması gerekmektedir.

Öneriler

Bu raporda;

- İdeal olarak 1. sınıftan başlayarak Avrupa eğitim sistemleri genelinde ilköğretimde dijital yeterliliğin zorunlu öğretiminin standartlaştırılması,
- Dijital yeterliliğin ilköğretimde öğretim programları arası bir ders olarak ve ortaöğretimde zorunlu ayrı bir ders olarak entegre edilmesi.
- Bilişim eğitiminin ilköğretimden başlayarak ortaöğretime kadar kademeli olarak artırılması,
- Öğretmenlerin bilişim öğretiminde yeterlilik kazanmaları için yeniden eğitim programları ve alternatif yollar sunulması,
- Özellikle üst düzey ortaöğretimde öğrencilerin dijital yeterliliğini değerlendiren ulusal sınavların sıklığı ve kapsamının artırılması,
- Tüm okullarda etkili uygulamayı sağlamak için okul dijital koordinatörlerinin atanması ve dijital planların geliştirilmesi,
- Okul değerlendirmelerinde dijital eğitime yönelik özel kriterler oluşturulması,
- Öğretmen eğitimi ve altyapı geliştirme de dâhil olmak üzere politika uygulamasını desteklemek için kaynak ve finansman tahsis edilmesi,
- Dijital eğitimdeki en iyi uygulamaları ve kaynakları paylaşmak için Avrupa eğitim sistemleri arasında iş birliğinin teşvik edilmesi önerilebilir.

TEMA: DİSİPLİNLERE YÖNELİK ÇALIŞMALAR

Bu Temada İncelenen Raporlar

Sıra	Rapor Adı	Yayımlayan Kuruluş	Yayım Yılı
20	Okulların Sosyal ve Duygusal Öğrenme Merkezi Olmasına Okullar ve Öğretmenler Hazır mı?	OECD	2023

RAPOR ADI: SCHOOLS AS HUBS FOR SOCIAL AND EMOTIONAL LEARNING – ARE SCHOOLS AND TEACHERS READY?

Okulların Sosyal ve Duygusal Öğrenme Merkezi Olmasına Okullar ve Öğretmenler Hazır mı?

Schools as hubs for social and emotional learning – Are schools and teachers ready?

Schools are perfect hubs for social and emotional learning, but are they ready for this task? To address this question, this Spotlight reports previously unpublished findings from the OECD's Survey on Social and Emotional Skills (SSES) and discusses their implications for education policy and practice. The findings are based on an analysis of the survey responses collected from principals and teachers in nine cities from different countries and regions of the world.

Results indicate that developing social and emotional skills is acknowledged as an aim of schools as much as promoting academic skills. However, the former are less commonly evaluated than the latter. Schools mainly embed social and emotional promotion into their general practices, while activities and lessons with a specific focus on learning these skills are less common. Both an active promotion in schools and extensive learning opportunities for teachers on relevant topics provide a fertile ground for an effective social and emotional education. They boost teachers' self-efficacy and use of active learning pedagogies, as well as quality relationships at school.

The Spotlight also points to important differences for teachers of 10- vs. 15-year-old students that can explain higher skills at a younger age. Younger students benefit more often from key elements of an effective social and emotional education in school, i.e. the evaluation of their social and emotional skills and teachers learning up with parents to reinforce skill promotion. Teachers of 10-year-olds are also more intensively trained and requested to promote social and emotional learning in their work.

Today more than ever, it has become clear that social and emotional skills are indispensable for a peaceful and prosperous future, and for the cohesion of societies. They predict important life outcomes in various domains such as academic achievement, employment and health (OECD, 2015^[1]; Sánchez Puerta, Valero and Gutiérrez Bernat, 2016^[2]). This has made them a top priority of many countries, eager to learn more about these skills and means of promoting them. To address this, the OECD has launched the international Survey on Social and Emotional Skills (SSES). In 2019, the SSES studied the creativity, curiosity, empathy, co-operation and other social and emotional skills of 10- and 15-year-old students in nine cities from different regions of the world, including Bogotá (Colombia), Daegu (Korea), Helsinki (Finland), Houston (United States), İstanbul (Republic of Türkiye – hereinafter "Türkiye"), Manizales (Colombia), Ottawa (Canada), Sintra (Portugal) and Suzhou (People's Republic of China – hereinafter "China"). Its international report shed light on how social and emotional skills differ by gender, social background and age; and how they matter for student outcomes such as academic performance, career expectations and well-being (OECD, 2021^[3]).

Yayımlayan Kuruluş: OECD

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Sosyal duygusal öğrenme, SEL, öğretmenler, öğrenciler.

Özet

Raporda "Okullar, sosyal ve duygusal öğrenme için mükemmel merkezler ancak bir görev olarak buna hazırlar mı?" sorusuna cevap bulmak için OECD'nin Sosyal Duygusal Beceriler Anketi'nden (SSES) daha önce yayımlanmamış bulgular sunulmakta ve bunların eğitim politikaları ile uygulamaları üzerindeki etkileri tartışılmaktadır. Bulgular, aralarında Türkiye/ İstanbul'un da bulunduğu dünyanın farklı ülkeleri ve bölgelerinden dokuz şehirdeki okul müdürleri ve öğretmenlerinden toplanan anket yanıtlarının analizine dayanmaktadır. Sonuçlar sosyal duygusal becerilerin geliştirilmesinin, akademik becerilerin teşviki kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte sosyal duygusal becerilerin

daha az sıklıkla değerlendirildiği, okulların genellikle sosyal duygusal becerilerin gelişimini genel uygulamalarına entegre ettiği ve bu becerilerin edinilmesine odaklanan uygulamalar ve derslerin daha az yaygın olduğu ortaya çıkmıştır. Rapor ayrıca sosyal duygusal öğrenmede 10 yaşındaki öğrenciler için öğretmenlerinin 15 yaşındaki öğrencilerin öğretmenlerine göre daha etkili olduğunu işaret etmektedir. Küçük yaştaki öğrenciler okuldaki sosyal duygusal eğitimin temel unsurlarından daha fazla faydalanmaktadır. Bu nedenle raporda küçük yaştaki öğrencilerin öğretmenlerinin velilerle daha fazla iş birliği içinde olması ve sosyal duygusal becerilerin gelişimi için çok daha yoğun bir eğitim almalarının yerinde olacağı önerilmektedir.

Öneriler

Bu raporda;

- Akademik becerilere ek olarak sosyal duygusal becerilerin okulların değerlendirme çerçevelerinin ayrılmaz bir parçası olması,
- Sosyal duygusal becerilerin değerlendirilmesi için uygun ölçme değerlendirme araçlarının geliştirilmesi,
- Değerlendirme sonuçlarının ebeveynler ve okul yöneticileri gibi ana paydaşlarla paylaşılması,
- Okulların sosyal duygusal beceri eğitimini mevcut uygulamalara entegre etmesi ancak bu becerilerin sadece akademik öğrenmenin yan ürünleri olarak değil, ayrı bir öneme sahip olarak ele alınması,
- Okullar ve öğretmenlerin ebeveynlerle iş birliği yaparak çocukların sosyal ve duygusal gelişimini tartışması ve desteklemesi,
- Öğretmenlerin sosyal ve duygusal becerilerin öğretimi konusunda sürekli eğitim ve destek alması,
- Bu becerilerin ediniminde öğretmenlerin etkili olabilmeleri için onlara koçluk ve mentörlük gibi sürekli profesyonel gelişim fırsatlarının sunulması,
- Okulların sosyal ve duygusal öğrenme merkezlerine dönüştürmek için kapsamlı bir strateji oluşturulması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

European Commission. (2023). *AI report – By the European digital education Hub's Squad on artificial intelligence in education*. Publications Office of the European Union. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9bb60fb1-b42a-11ee-b164-01aa75ed71a1/language-en>

European Commission. (2023). *Education and Training Monitor 2023 comparative report*. Publications Office of the European Union. <http://data.europa.eu/doi/10.2766/810689>

European Commission. (2022). *Informatics education at school in Europe*. Publications Office of the European Union. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/informatics-education-school-europe>

European Commission. (2023). *Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe 2023: Digital competence at school*. Publications Office of the European Union. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4456d840-9321-11ee-8aa6-01aa75ed71a1/language-en>

European Commission. (2023). *Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe 2023: Key competences at school*. Publications Office of the European Union. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/structural-indicators-monitoring-education-and-training-systems-europe-2023-key>

European Commission. (2023). *Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe 2023: The teaching profession*. Publications Office of the European Union. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/structural-indicators-monitoring-education-and-training-systems-europe-2023-teaching>

European Commission. (2023). *Tackling different forms of discrimination in and through education and training-Working group on equality and values in education and training (2021-2025)*. Publications Office of the European Union. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8d28535a-2cef-11ee-95a2-01aa75ed71a1>

International Test Commission and Association of Test Publishers. (2022). *Guidelines for technology-based assessment*. Association of Test Publishers. <https://intestcom.org/upload/media-library/guidelines-for-technology-based-assessment-v20221108-16684036687NAG8.pdf>

OECD. (2020). *Building a high-quality early childhood education and care workforce: Further results from the starting strong survey 2018*. OECD Publishing. <https://www.oecd.org/education/talis/building-a-high-quality-early-childhood-education-and-care-workforce-b90bba3d-en.htm>

OECD. (2023). *PISA 2022 results (Volume II): Learning during – and from – disruption*. OECD Publishing. <https://www.oecd.org/publications/pisa-2022-results-volume-ii-a97db61c-en.htm>

OECD. (2023). *Schools as hubs for social and emotional learning–Are schools and teachers ready?* OECD Publications Office. https://www.oecd-ilibrary.org/education/schools-as-hubs-for-social-and-emotional-learning_f6d12db7-en

KAYNAKÇA

OECD. (2019). *Skills matter: Additional results from the survey of adult skills*. OECD Publishing. [https://www.oecd.org/skills/piaac/publications/Skills Matter Additional Results from the Survey of Adult Skills ENG.pdf](https://www.oecd.org/skills/piaac/publications/Skills_Matter_Additional_Results_from_the_Survey_of_Adult_Skills_ENG.pdf)

OECD. (2023). *OECD skills outlook 2023: Skills for a resilient green and digital transition*. OECD Publishing. <https://www.oecd.org/education/oecd-skills-outlook-e11c1c2d-en.htm>

OECD (2021). *Survey on social and emotional skills (SSES): İstanbul, Turkey*. OECD Publishing. https://www.oecd-ilibrary.org/survey-on-social-and-emotional-skills-sses-istanbul-turkey_a98bded5-en.pdf?itemId=%2Fcontent%2Fcomponent%2Fa98bded5-en&mimeType=pdf

OECD. (2023). *Taking stock of education reforms for access and quality in Türkiye*. OECD (2023). *Taking stock of education reforms for access and quality in Türkiye*. OECD Education Policy Perspectives, No: 68. https://www.oecd-ilibrary.org/education/taking-stock-of-education-reforms-for-access-and-quality-in-turkiye_5ea7657e-en

SESRIC. (2023). *People with disabilities and special needs in OIC member countries*. <https://sesricdi-ag.blob.core.windows.net/sesric-site-blob/files/article/839.pdf>

UNESCO. (2021). *AI and education: guidance for policy-makers*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000376709>

UNICEF. (2024). *2024 Global outlook: Prospects for children: Cooperation in a fragmented world*. <https://www.unicef.org/innocenti/reports/prospects-children-2024-global-outlook>

UNICEF. (2022). *Education, children on the move and inclusion in education*. UNICEF. <https://www.unicef.org/reports/education-children-move-and-inclusion-education>

UNICEF. (2023). *How to improve digital inclusion and accessibility for girls with disabilities*. UNICEF. <https://www.unicef.org/media/148981/file/How%20to%20improve%20digital%20inclusion%20and%20accessibility%20for%20girls%20with%20disabilities.pdf>

UNICEF. (2023). *Reaching children with a holistic approach*. UNICEF. <https://www.unicef.org/reports/reaching-children-holistic-approach>

ttkb.meb.gov.tr

ttkb@meb.gov.tr

[@meb_ttkb](https://twitter.com/meb_ttkb)

Serhat Mah. 1290. Sokak No. 8/B 06374 Yenimahalle/Ankara, Türkiye

0 (312) 413 43 00